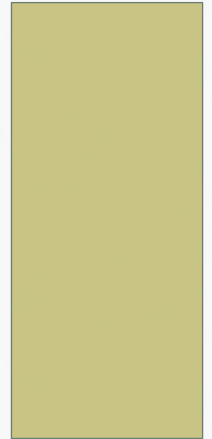

MIGRACE VIETNAMCŮ DO ČESKÉ REPUBLIKY A JEJICH POZICE NA PRACOVNÍM TRHU

ING. ŠÁRKA PRÁT
RNDR. JANA KOUŘILOVÁ, PH.D.

ÚVOD

- Migrace je pokládána za jednu z nejvýznamnějších globálních výzev. Funguje jako akcelerátor globalizace, ale zároveň je sama podporována a urychlována jinými globalizačními procesy. Jelikož migrační toky proudí především z chudých zemí do rozvinutých, vzniká potřeba migrační toky zkoumat, ovlivňovat a regulovat.

- předmět zkoumání:
 - vývoj a současný stav migrace Vietnamců do České republiky
 - postavení těchto migrantů na pracovním trhu v ČR
- části:
 - důvody vzniku migrace Vietnamců
 - počátek příchodu Vietnamců na území České republiky
 - jednotlivé časové etapy:
 - do r. 1989
 - 1990-2008
 - 2009 až do současnosti
 - analýza současného stavu počtu Vietnamců v České republice dle oficiálních statistik a jejich regionální diferenciaci na úrovni krajů
 - situaci Vietnamců na českém pracovním trhu
- cíl:
 - Ověřit hypotézu: „Vietnamci berou Čechům práci“

PROČ VIETNAMCI MIGRUJÍ PRÁVĚ DO ČR?

- z politicko-ekonomických důvodů
- ČR: bohatá země → zlepšení životní situace, ale ne jen svoji...
- již existující zázemí komunity → již vytvořeny potřebné mechanismy pro nově příchozí a osvědčené modely existence
- podle expertů je v ČR špatná vymahatelnost práva, jež v očích některých Vietnamců usnadňuje život v ČR (Martínková, Š., Pechová, E., 2008)

DO ROKU 1989

- 40. léta
- konec 50. let
 - váleční sirotci
- 50. – 60. léta
 - Dohoda o kulturní spolupráci
 - Dohoda o vědeckotechnické spolupráci
- americko-vietnamský konflikt
- bohatší rodiny – vzdělávací pobyty

1990 - 2008

- Od počátku 90. let
- Lidé z vesnice – neoficiální zprostředkovatelé: obyvatelé i chudších rodin – zadlužili se
- Vzájemné dohody vypovězeny
- Standardní ekonomická imigrace
- Reformy českého politického systému – možnost získat živnostenský list – dlouhodobý pobyt – obchodování s nedostatkovým zbožím
- V 90.l.: vytváření vietnamské komunity, prodej textilu a elektroniky
- R.2005: 95% živnostenský list
- R.2007: 51 159
- R. 2008: 60 255

2009 - SOUČASNOST

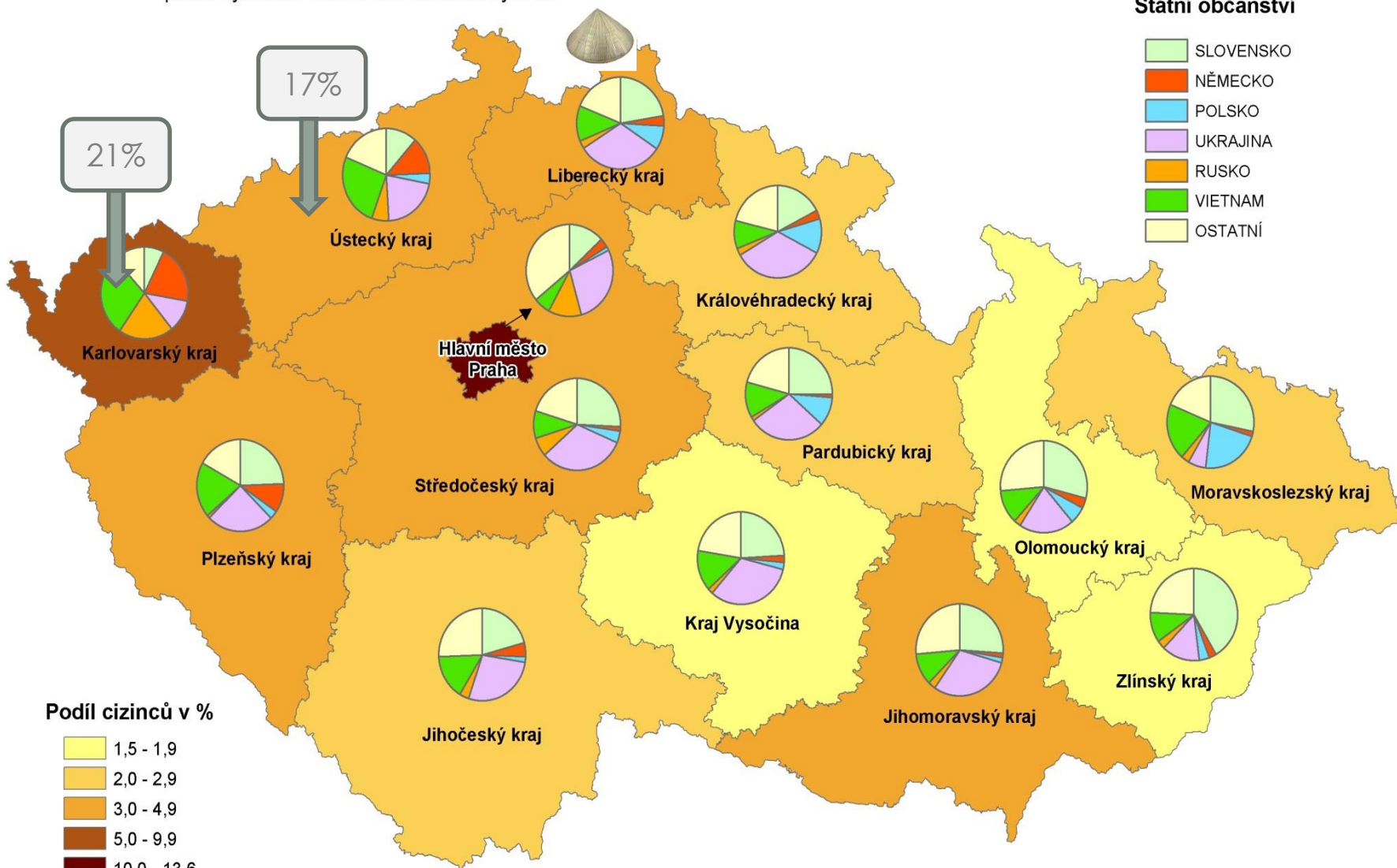
- Po r.2008 (po hospodářské krizi)
 - Zoufalá situace → přišli o obchody (Propad kupní síly obyvatel se odrážel v jejich obchodech) → bez prostředků
- Zadlužení
- Závislý na místních zprostředkovatelích práce
- K 31.12.2013: 57 406 Vietnamců (ČSÚ 2014), kteří byli regionálně velmi diferencováni (velká města + příhraniční oblasti)

Podíl cizinců podle státního občanství

podle výsledků sčítání lidu domů a bytů 2011

Státní občanství

- SLOVENSKO
- NĚMECKO
- POLSKO
- UKRAJINA
- RUSKO
- VIETNAM
- OSTATNÍ

Podíl cizinců v %

- 1,5 - 1,9
- 2,0 - 2,9
- 3,0 - 4,9
- 5,0 - 9,9
- 10,0 - 13,6

Podíl cizinců v ČR = 4,4 %

Podíl cizinců je počítán z počtu obyvatel se zjištěným státním občanstvím

POROVNÁNÍ S OSTATNÍMI IMIGRANTY

- Regionální rozmístění
- Historický vývoj
- Obětování svého „blaha“ pro blaho celé rodiny
- Nejpočetnější národnost v ČR s nejvyšším podílem osob s živnostenský oprávnění (93%)
- Nejnižší podíl osob evidovaných úřady práce (1%)
- Vysoký podíl osob s trvalým pobytem (63%)
- Nejvyšší podíl osob ve věku 0-14 let (21%)

- 70% Čechů si myslí, že je počet cizinců V ČR příliš vysoký a tím Češi přicházejí o práci
 - Většina vietnamců podniká na základ živnostenského oprávnění, o které si může zažádat bez problému každý Čech
 - Vietnamci převážně obchodují s potravinami, textilním, obuvnickým a elektronickým zbožím, tabákem a lihovinami
 - Vytváří nové obchodní aktivity, zaměstnávají samy sebe („levní a poslušní“)
 - Především v pohraničí – tržiště, stánky, rakouští a němečtí sousedé

ZÁVĚR

- Vietnamci jsou **třetí nejsilněji** zastoupenou národnostní menšinou v České republice se svým podílem 13% (ČSÚ, 2014).
- Jejich **rozmístění** po České republice se značně liší oproti ostatním národnostem, jelikož se nesoustřeďují do Prahy, ale spíše do pohraničních oblastí, zejména s Německem.
- Smysl jejich ekonomických aktivit v naší zemi je zlepšit situaci své rodiny, finančně zjistit své děti a postarat se o své rodiče ve Vietnamu.
- Vietnamci v ČR převážně podnikají na základě **živnostenského listu**.
- Vytvářejí **vlastní aktivity**, zaměstnávají se samy, do trhu práce vstupují velmi omezeně.
- Nebyl zaznamenán žádný důkaz, že by vietnamská komunita brala Čechům práci, což je jeden z důvodů, který přispívá k lepšímu přijetí této menšiny mezi české obyvatele.

ZDROJE

Monografie

- 1. BROUČEK, S. 2003. *Aktuální problémy adaptace vietnamského etnika v ČR*. Etnologický ústav AV ČR, 2003. 121 s.
- 2. MARTÍNKOVÁ, Š. PECHOVÁ, E. *Vietnamci, Mongolové a Ukrajinci v ČR: Pracovní migrace, životní podmínky, kulturní specifika* (informační příručka Policie ČR). Ministerstvo vnitra ČR. ISBN: 978-80-7312-063-4.

Internetové stránky

- 1. *Česká republika očima Vietnamců*. Česká zemědělská univerzita v Praze. [cit. 2015-03-28]. Zdroj: <http://1url.cz/BS5A>.
- 2. Český statistický úřad. Praha. [cit. 2015—28-3]. Zdroj: <http://1url.cz/GSb2>.
- 3. DRBOHLAV, D., UHEREK, Z. *Reflexe migračních teorií*. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR. [cit. 2015-03-28]. Zdroj: <http://1url.cz/hS5m>.
- 4. Středisko empirických výzkumů. *Cizinci nám berou práci*. [cit. 2015-03-27]. Zdroj: <http://1url.cz/NSbw>.
- 5. SÝKORA, L. *Vztahy mezi majoritou, vietnamskou menšinou a dalšími národnostními skupinami v MČ Praha-Libuš*. Univerzita Karlova. [cit. 2015-03-28]. Zdroj: <http://1url.cz/jSbW>.